

1 Ратуша (пл. Ринок, 4)
У 1822 році, як повідомляють краєзнавці, перед ратушею було встановлено першу нафтову лампу. Ще у XVI ст. місто отримало привілей на освітлення своїх вулиць «олеєм скальним» (нафтовою ropoю).

2 Готель «Європа» з кав'ярнею (вул. Ковальська, 1)
У II-й половині XIX ст. був шалений попит на «нафтові землі» околищ Дрогобича. Виник прошарок ділків та земельних агентів з купівлі-продажу. У дрогобицьких закладах юримисля міські біржовики, котрі за чашкою гарячого напою обговорювали дані операції та укладали контракти. Саме через це дрогобицьку кав'ярню Шонгольца Schönholz's café) називали міською неофіційною біржею, де збиралися британські, німецькі, австрійські... нафтовики.

3 Дім Ковальського (пл. Ринок, 4)
Високий дім з фасадом на три вікна, що є пам'яткою архітектури місцевого значення, було зведено на початку 1920-х паном Ковальським, на землі якого знайшли нафту, що дозволило оселитися у центрі міста.

4 Кам'яниця Штернбахів (пл. Ринок, 9)
Належала Осці Штернбаху (бл. 1819-1899) та його родині до 1939 року. Він був власником нафтової рафінерії у Бориславі. Його пам'ятниця була одружена з відомим галицьким «нафтовим королем» Мойсеєм Гартенбергом.

5 Кам'яниця Таубенфельдів (пл. Ринок, 15 / вул. Мазепи, 1)
Відомо, що у XIX ст. кам'яницю посідав нафтовий магнат Лазар Гартенберг (ймовірно він і збудував її). У 1926 році будинок постраждав від вибуху нафтопродуктів. Перед II світовою війною будинок належав Таубенфельдам — Євгенії та Ізидору, який перед Першою світовою війною був віцебургомістром Дрогобича та співвласником копальні нафти в Бориславі.

6 Ріпники Франка (пл. Стефаніка)
Площу перед храмом Св. Трійці, через яку йшли нафтові працівники (ріпники) на роботу, згадує Іван Франко у своєму творі «Борислав сміється». Перед війною на площі перед Св. Трійцею знаходилася одна з перших чотирьох у місті автозаправних станцій.

7 Правління копалень нафти «Гаяля», «Дзюня» та «Зузя» (вул. Шевченка, 9)
Будинок, де містилося представництво перед I світовою війною не зберігся (тоді був за адресою вул. Міцкевича, 3). Він був у 1-й частині будинку, де ресторан. Тодішній представник Станіслав Отовський.

8 Вілла Мойсея Гартенберга (вул. Шевченка, 12)
Належала колишньому нафтовому магнату Мойсею Гартенбергу (1841-1916), який, як твердять краєзнавці, був настільки багатим, що задував підлоги вілли викласти монетами. З будівництва цього дому розпочинається відома повість Івана Франка «Борислав сміється».

9 «Petrol» та заклад Шольца (вул. Шевченка, 13)
«Petrol» – щотижнева двомовна «нафтова» газета (французько-та польською мовами), перший номер вийшов 1 квітня 1919 р. Деякий час редакція містилася у будинку, де діяв заклад Шольца. Власник видання Леопольд Айзенштайн, який з 1920-х надавав послуги при нафтових транзакціях. Сам заклад Володимира Шольца (нам тут відомий з 1906) був у свій час найкращою кав'ярнею у місті, де подавали екзотичні страви. Перед Першою світовою війною у місцевій пресі писали, що тут сидять адвокати, концепіенти, одним словом, делікатна бранжа з нафти, сметанка інтелекції. І тут, ледь чи не до кожного відвідувача, зверталися словами «пане інженере», а коли відвідувач казав, що він не «пан інженер», то офіціант жартома додавав та перепитував, що сюди «ходять лише злодії та інженери, хто Ви з них?».

10 Вілла братів Шпіцманів (вул. Шевченка, 38)
Вілла купця Маркуса Земана (1864-1933) перед Першою світовою війною «належала» братам Шпіцманам. Братів було п'ять й всі вони були нафтовими промисловцями. Нині будинок відомий як «вілла Бянки», в якому діє один з відділів музею.

11 «Галіція» (вул. Бориславська, 82)
Промисловець Ісаак Готтліб (1825-1889) разом зі своїм партнером Гершем Альтманом (Hersch Altmann) заснував у 1863 р. першу велику рафінерію у місті. Це був такий перший великий нафтопереробний завод, яким керувало акціонерне товариство «Альтман і Готтліб», традиція якого триває донині. Дата заснування цього підприємства вважається точкою відліку великої історії промислової переробки нафти в Україні, а сам завод вважається одним з найстаріших на європейському континенті. Підприємство швидко перейшло до рук Гартенбергів. Невдовзі ця спілка розростається у ширший формат під іменем «Гартенберг-Лятербах-Голдгаммер & Вагманн», котрі разом із Корнгаберами, Ердхаймами, Фюерштайнами та Шраерами створили окремий клас нафтових мільйонерів. У 1885 році в м. Антверпені (Бельгія) дрогобицька нафтова фірма отримала золоту медаль за піднесення нафтового промислу. Після 1901 р. рафінерія діє під назвою «Галіція». Нині вона є частиною НПК «Галичина».

12 Редакція газети «Огляд Підкарпаття» (Przegląd Podkarpacia) (попередню локалізуємо на розі Трускавецької-Шопена)
Перед війною була за адресою вул. Грюнвальдська, 19. Редактор Г. Шпрінгер. Чапосис виходив з 1934 по 1939 рр. Головним чином висвітлював теми пов'язані із нафтовою промисловістю в регіоні. Віньєтку для видання в нафто-промисловій тематиці намалював відомий письменник та художник Бруно Шульц (про це газета сповіщає у №70 за 1937).

13 Нафтове товариство «British-Austrian Oil Investment» (вул. Устияновичів)
Перед першою світовою війною за адресою: вул. Голубна, 19 (орієнтовно, це кінець вулиці).

14 Акційне товариство «Нафта» (ріг вулиць Бориславської та Фабричної)
Перед війною знаходилося за залізничним переїздом, територія підприємства простягалася аж до р. Тисмениці. Зберігся старий адміністративний будинок. Належала до нафтового концерну «Малопольща».

15 Бюро нафтового товариства «Naftolej» (вул. Франка, 16)
Торговельне товариство для нафтових продуктів. Мало свої філії у різних містах: зокрема в Бориславі та Варшаві. На поч. 1920-х років підприємство розташовувалося у вилі за адресою вул. Зелена, 24. За тією ж адресою вказується власник парового тартака та цієї вилі Йонаш Кумеркер (його рід черпав статки також з нафти).

16 Вілла Ільницького (вул. Франка, 38)
Дім належав адвокату, віцебургомістру Дрогобича Володимиру Ільницького (1877-1942). Його називали «головним адвокатом нафтових справ». У 1917 в місті відкрив свою канцелярію та був активним учасником українського громадсько-культурного життя міста. В Ільницького був талановитий син Степан (1921-2012), який народився у Дрогобичі, а помер в далекому Торонто (Канада). Степан Ільницький був фахівцем у галузі нафтохімії та працював у канадських нафтових компаніях. За даними Енциклопедії Сучасної України, він отримав 37 патентів у США і бл. 300 – в інших країнах, переважно у галузі збереження плинучості середніх нафтових дистилатів при низьких температурах.

17 Казино «Польміну» (біля з/д вокзалу та Стрийського мосту)
Дрогобицьке казино для працівників «нафтопереробного заводу» «POLMIN». Тепер знищене та пусте. Знаходиться біля Стрийського мосту неподалік Залізничного вокзалу. Архітектор: Ян Семкович (співавтор будівлі Дрогобицької ратуші та автор проекту вилі «Гопляна», найкрасивішої у Трускавці).

18 «Польмін» (вул. Стрийська)
Створене нафтове підприємство перед I світовою війною. Називалося тоді «Цісарсько-королівська фабрика олеїв мінеральних» та «одбензинярня», далі як «Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych» (Polmin). У свій час це була найбільша рафінерія Європи. На схід від «Польміну» для адміністрації та працівників були побудовані помешкання, які утворили так звану «польмінівську колонію». Її серцем був стадіон, де збиралася перед війною місцеві з автоклубу та нинішня школа №8 (її побудували у 1920-х, як сиротинець, садочок та школу для дітей працівників заводу). Також завод «опікувався» асфальтуванням дрогобицьких доріг. Колонія сама себе майже усім забезпечувала та була самодостатньою: тут була каплиця, магазин, товариства, бібліотека, майстерні, басейн, футбольний клуб, скаутська організація, проводилися благодійні бали, тощо. І не дивно, що колонія мала таке різноманіття, адже тут працювало близько 2 тис. осіб. Нині підприємство є частиною НПК «Галичина».

19 Крайова рафінерія нафти та хімічна фабрика «Фримета» (при вул. Раневицькій)
Рафінерія «Гфумета» розташовувалася на Задубичі (передмісті Задвір'я), була однією з найстаріших у місті. Її заснували у 1863 р. Її останнім власником був Майлех Штайнбок (Meilech Steinbock), член єврейської релігійної громади та віцепрезидент організації «Machzikel Nadath» у Дрогобичі. Нині тут локалізуємо нафтове підприємство «Дрогобичнафтопродукт».

20 Губицька фабрика рафінерії нафти (вул. Ю. Дрогобича, 12)
Фірма Корнгабера, Ердгайма, Мендельсона і Готесмана, згодом Губицька рафінерія Нафти вл. Корнгабера, Ердхайма та Спілки. Ця рафінерія виробляла паліо, оливи газойлі, машинні оливи, парафін та свічки. У міжвоєнний час фірма була за адресою вул. Флоріанська, 10. В цьому ж домі жив відомий художник та письменник Б. Шульц.

21 Бюро посередництва (вул. Мазепи, 2)
У міжвоєнний час на III-му поверсі кам'яниці заходилося Бюро з посередництва купівлі-продажу нерухомості: а саме – копалень нафти, нафтових ділянок, тощо.

22 Помешкання та друкарня Арона Жупника (вул. Мазепи, 5)
Його будинок колись стояв на місці, де нині є величавий мурований дім (на місці його правої частини), де колись діяла міська друкарня. Арон Жупник (1848-1917) у 1883 р. видав першу газету міста «Drohobuzser Zeitung», яка розповідала і про нафтові справи регіону. Цю друкарню, за даними В. Москалець, фінансово підтримав місцевий нафтовий підприємець та інтелектуал Ашер Зеліг Лятербах. У 1915 р. друкарню спалили росіяни, коли відходили з міста. Згодом відбудували.

23 Церква з монастирем отців Василіан (вул. Стрийська, 1)
Після освячення новозбудованого комплексу в 1831 році отці василіани віддали храм під міський шпиталь, який був розрахований на 80 ліжок. Чимало тут лікування здобували ті, хто постраждав на нафтовою виробництві у Бориславі, де траплялося чимало нещасних випадків: такі як опіки від загоряння нафти, коли опускалися з лампами Деві.

Текст — Олег Стецюк (Oleh Zeitung)
Дизайн — Олександр Сабинін

24 Рафінерія Бахера (вул. Бориславська)
Рафінерія (нафтопереробний завод) знаходилася зліва від нафтового товариства «Галіція», простягалася від залізничної дороги аж до р. Тисмениці. Колишнє підприємство локалізується в районі ТзОВ «Надрадгобурмаш» (вул. Бориславська, 82/1) та НПК «Галичина».

25 Рафінерія «Йота» (Jota) (вул. Бориславська)
Тут переробляли Бориславську нафту. Рафінерія пана Ашке-наза йшла широкою смугою при дорозі перед залізничним переїздом. Цілий ряд будинків на вулиці Бориславській від №№ 50-68 маркують терену колишньої рафінерії.

26 Рафінерія «Дрос» (вул. Тураша, 20)
Спершу, заснували рафінерію «Австрія», згодом нафтопереробну компанію було перейменовано у «Дрос» («Дрогобицька Рафінерія Олів Скальних»). Належала до нафтового концерну «Малопольща». У 1946 на базі рафінерії заснували тодішній Дрогобицький механічний завод, який змінив кілька назв і найвідоміша, це «Дрогобицький долотний завод», або, як у місті звикли казати донині: «Долотний». Тепер тут діє ТОВ «Універсальна буриньна техніка», який є одним з найбільших в Україні підприємств з виробництва устаткування, зокрема для нафтогазової промисловості. Також він є єдиним у нашій державі виробником бурових долів.

27 Дрогобицький коледж нафти і газу (вул. Грушевського, 57)
За звичкою місцеві називають його «нафтовий технікум», або «нафта». Заклад бере свою історію з 1945 року. За цією адресою існує з 1964 року. Перед тим заклад діяв у колишній вилі Давидмана (вул. Січових Стрільців, 2), та у вилі колишнього нафтового магната Мойсея Гартенберга (вул. Шевченка, 12).

Борислав

Все почалося з нафти

Після прогулянки Дрогобичем, рекомендуємо вирушити до Борислава.

Це єдине місто у світі, яке розташоване на історичному та діючому промисловому нафтогазовому родовищі.

У середині XIX ст. місто стало відомим промисловим центром видобутку та переробки нафти, а вже у 1909 р. місто давало 5% світового видобутку нафти. Навіть Джон Рокфелер мав у власності кілька нафтових свердловин.

Що варто побачити?

Музей нафто-газової промисловості та скансен нафтовидобутку
Тут можна побачити унікальні експонати, діючі макети та промислові об'єкти просто неба.
вул. Карпатська Бrama, 26 / Олег Мікулич / +380 (93) 140 09 86

Храм Святої Анни (з оглядинами годинника)
У храмі встановлено мощі святих (як українських, так і світового значення), яких є більше 700. Храм святої Анни внесено паломницьким центром Української Греко-католицької Церкви (УГКЦ) в перелік найбільших святих України.
вул. Володимира Великого, 45a

Аптека-музей Йогана Зега (з екскурсією про Йогана Зега, нафту та Бориславських малахів).
Локальний музей про історію творця газової лампи – Йогана Зега.
вул. Карпатська бrama 18, Бориславський міський парк культури і відпочинку / +380 (50) 559 11 64

покажи на панській

Пред'явіть карту та отримайте знижку **-10%**

Саме тут можна скуштувати рибу, запечену в соляному панцирі.

Міська ратуша

вул. Т. Шевченка, 15
+380 (96) 617 47 48

@lokal.na.panskyi

Туристично-інформаційний центр
Tourist Information Center

Адреса:
м. Дрогобич, пл. Ринок, 1
+380 (97) 786 60 09

Графік роботи:

Пн-Пт	9:00-18:00	Перерва:	13:00-14:00
Сб-Нд	9:00-17:00		13:00-13:45

www.drogtravel.com
drogo.cent@gmail.com
facebook.com/drogo.cent
tourist_information_center.dro

Дрогобич
— у ньому вся сіль —